

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Tallinna Tehnikaülikool
ttu@ttu.ee
Ehitajate tee 5
Tallinn
19086, Harju maakond
Registrikood: 74000323

05.09.2025 nr 11.3-1/25/4150

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 32 lõikele 2 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punktile 4 Riigi Tugiteenuste Keskus

otsustab:

jätta Tallinna Tehnikaülikooli 19.08.2025 esitatud vaie rahuldamata ning Riigi Tugiteenuste Keskuse 30.07.2025 haldusotsus nr 11.3-1/25/3592 kehtetuks tunnistamata.

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

- 1.1. Haridus- ja teadusministri 21.08.2024 määruse nr 24 „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“ (edaspidi *Astra+ määrus*) ja perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 32 lg 2 alusel vaatas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK* või *vaide lahendaja*) läbi Tallinna Tehnikaülikooli 19.08.2025 esitatud vaide.
- 1.2. Tallinna Tehnikaülikool taotleb vaites RTK 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3592 kehtetuks tunnistamist ja ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks, st taotluse uueks hindamiseks.

2. Asjaolud

- 2.1. RTK tegi Astra+ määrusega reguleeritud toetusmeetmes 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3592 (edaspidi *mitterahuldamise otsus*), millega jättis rahuldamata Tallinna Tehnikaülikooli 09.05.2025 esitatud toetuse taotluse projekti nr 2021-2027.1.01.25-1083 „C2Grid (Command and control platvorm) 3D alade rekonstrueerimise platvormi loomine“ rahastamiseks.

- 2.2. Mitterahuldamise otsuse tegemise ajendiks oli asjaolu, et taotleja Tallinna Tehnikaülikooli (edaspidi *taotleja* või *vaide esitaja*) 09.05.2025 esitatud taotluse summa ületas toetusmeetme rahastamise eelarvet. Rahastamise eelarvet ei ületa taotlused, mille koondhinne on kõrgem kui 4,00 punkti. Vaide esitaja taotlus sai hindamise tulemusena valikukriteeriumite koondhindeks 3,84 punkti.
- 2.3. Taotleja esitas mitterahuldamise otsuse peale 19.08.2025 vaide. RTK juhtis vaide esitaja tähelepanu vaites esinenud puudustele, mille järgselt esitas taotleja 27.08.2025 korrektse vaide. Kokkuvõtvalt heidab taotleja vaites ette projektitaotlusele antud hindamistulemusi, mis taotleja hinnangul olid kas puudulikult põhjendatud või põhjendused valikukriteeriumite sisu arvestades asjakohatud.
- 2.4. Taotleja ei nõustu osaliselt valikukriteeriumitele nr 2, 3 ja 4 antud ekspertkomisjoni hinnangutega ning leiab, et tõenäoliselt pole ekspertkomisjon hindamisel piisavalt arvesse võtnud taotluse kõiki materjale.
- 2.5. Vaide esitaja selgitab, et valikukriteeriumi nr 2 „Projekti põhjendatus (kaal 30%)“ hindamisel ei ole asjakohane ekspertkomisjoni seisukoht, et *spin-offi* või kommertsialiseerimise detailne äriplaan ei ole esitatud. Taotleja viitab taotluse dokumendile *C2Grid deck*, kus on väidetavalt näha *spin-offi* teekaarti ning juba potentsiaalsete klientide olemasolu. Äriplaani esitamise kohustust ja vajadust taotleja eitab. Valikukriteeriumi nr 3 „Projekti kuluefektiivsus (kaal 15%)“ hinnangut vaidlustades ei nõustu taotleja ekspertkomisjoni etteheitega, et kulude plaan oli liiga üldine. Samuti, et taotluses pole välja toodud projektiga tegelema hakkavat meeskonda sh konkreetseid nimesid. Toetusmeetme õigusaktide ja hindamiskriteeriumi järgi ekspordi- ja finantsproгноosi ei pidanud esitama, mistõttu on ekspertkomisjoni etteheide nende puudumise kohta taotleja hinnangul põhjendamatu.
- 2.6. Valikukriteeriumi nr 4 „Toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia (kaal 25%)“ hinnet on ekspertkomisjon muu hulgas põhjendanud projektimeeskonna nimede puudumisega, mistõttu on meeskonna kvalifikatsiooni raske hinnata. Taotleja vaidleb vastu: „*Ülikooli eripära ning muutvate meeskondade tõttu tudengite seas, polnud vajalik nimesid nimetada, aga nimed on taotluses olemas nii IVAR kodulehel (<https://ivar.taltech.ee/>) kui ka taotluse dokumendis C2Grid deck.*“

3. RTK seisukohad

- 3.1. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 83 lõikele 1 tuginedes kontrollitakse vaiet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK kontrollib mitterahuldamise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust lähtudes taotleja poolt vaites esitatud argumentidest ja vastuväidetest.
- 3.2. Tallinna Tehnikaülikooli 09.05.2025 esitatud taotluse jättis RTK rahuldamata Astra+ määruse § 18 lg 10 punktis 3 nimetatud põhjusel, et taotluse rahastamise summa ületas Astra+ toetusmeetmes tegevuse nr 3 eelarvet. Rahastamise summa ei ületa eelarvet taotlustel, mille koondhinne on kõrgem kui 4,00 punkti. Hindamise tulemusena sai vaide esitaja taotlus valikukriteeriumite koondhindeks 3,84 punkti, mis on madalam 4,00 punktisest miinimummäärast, mille saavutamisel taotlus ei oleks ületanud tegevuse nr 3 rahastamise eelarvet.

- 3.3.** Astra+ määruse § 18 lg 7 alusel viiakse hindamine läbi rakendusüksuse kinnitatud valikumetoodika järgi, mille rakendusüksus kooskõlastab enne kinnitamist rakendusasutusega ja avalikustab selle oma veebilehel hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval. Astra+ toetusmeetme tegevuses nr 3 on valikumetoodika kinnitatud sekkumise „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (ASTRA+)“ ekspertkomisjoni hindamisjuhendis tegevuse 3 taotluste hindamiseks (edaspidi *hindamisjuhend*).
- 3.4.** Vastavalt Astra+ määruse §-le 18 ja lõike 7 alusel koostatud hindamisjuhendile hinnatakse projekti järgmiste hindamiskriteeriumide alusel: 1) projekti kooskõla valdkondliku arengukavaga, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele; 2) projekti põhjendatus; 3) projekti kuluefektiivsus; 4) toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia; 5) projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega. Valikukriteeriumide lõikes hinnatakse projekte skaalal 1 (mitterahuldav) kuni 5 (suurepärase). Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised: 1) „mitterahuldav“ (1) - kriteeriumi tingimused pole täidetud; 2) „rahuldav“ (2) - kriteeriumi tingimustele vastavuses on olulisi puudujääke, suurem osa kriteeriumitest pole täidetud; 3) „hea“ (3) - vastab osaliselt kriteeriumi tingimustele, esineb puudujääke; 4) „väga hea“ (4) - vastab suures osas kriteeriumi tingimustele, esineb üksikuid puudujääke; 5) „suurepärase“ (5) - vastab täielikult kriteeriumi tingimustele. Hindamisprotsess on kahe-etapiline – esmalt taotluste individuaalne hindamine ja seejärel ekspertkomisjoni koosolek – mille tulemusena koostatakse iga taotluse kohta konsensuslik hindamisleht.
- 3.5.** RTK märgib, et konsensuslikus hindamislehes toodud hinnangud on tehtud Astra+ ekspertkomisjoni poolt, kes on RTK-st sõltumatu ning tugineb oma tegevuses hindamisjuhendile ja ekspertkomisjoni töökorrale. Ekspertkomisjoni kuulusid kooskõlastatult Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõltumatud eksperdid ja komisjoniliikmed ning RTK-l ei ole alust ekspertkomisjoni tööd kahtluse alla seada ning RTK-le tehtud ettepanekut mitte arvestada. Seetõttu ei ole RTK pädev hindama ekspertkomisjoni poolt antud seisukohti, täpselt nagu ei ole RTK-l õigus muuta ekspertkomisjoni poolt antud hindeid.
- 3.6.** ÜSS § 12 sätestab, et kui projekti hinnatakse ja valitakse avalikustatud valikukriteeriumide ja -korra kohaselt ning taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb koondhindel või koondhinnangul, siis taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse motiveerimisel projekti koondhinnet ega hindajate antud hinnanguid täiendavalt ei põhjendata. Eesti õigusteoorias on välja kujunenud seisukoht, mille kohaselt ei saa kohtud ja täitevvõim hinnata sõltumatute hindamiskomisjonide hinnangute sisulist põhjendatust ega otstarbekust, vaid üksnes menetluskorra järgimist ja motiveerimiskohustuse täitmist. Riigikohtu Halduskolleegium on 12.05.2008 kohtuotsuses nr 3-3-1-18-08 märkinud, et sisult hinnanguliste otsustuste puhul on oluline küll motivatsiooni olemasolu, kuid selliste otsustuste omapärast tingitult ei ole motiivid täitevvõimu või kohtu poolt sisuliselt kontrollitavad. Motivatsioonist saab tuleneda otsustuse õigusvastasus vaid juhul, kui selgub, et lähtutud on asjakohatutest ja täiesti sobimatutest kaalutlustest. Eeltoodud seisukohta on toetanud ka Tartu Ringkonnakohus oma 24.10.2008 kohtuotsuses nr 3-08-310.
- 3.7.** Vaides ei ole esitatud tõendeid, mis annaks alust asuda seisukohale, et taotlust hinnanud ekspertkomisjoni põhjendused valikukriteeriumide nr 2, 3 ja 4 hindamisel on asjakohatud ja täiesti sobimatud ning irduksid hindamiskriteeriumide sisust. Mitterahuldamise otsusele lisatud konsensuslikust hindamislehest nähtuvalt on ekspertkomisjon toonud kõikide kriteeriumide puhul välja piisavad põhjendused ühes selgitustega, viidates muu hulgas projektis esinevatele vajakajäämistele ja puudustele. RTK rõhutab, et ekspertkomisjon teostas hindamise ühes vastavasisuliste põhjenduste ja ettepanekuga taotluses esitatud andmetele ja lisadele (sh

dokumendile *C2Grid deck*) tuginedes. RTK-l puudub konkreetse projekti teadusliku sisu nõustamiseks valdkondlik kompetents, mistõttu RTK kui vaideotsuse tegija ei saa ümber

3.8. hinnata ekspertkomisjoni hinnangut, vaid ta saab hinnata üksnes selle õiguspärasust. Konsensuslikust hindamislehest ei nähtu, et vaide esitaja taotluse menetlemisel ja hindamisel on rikutud Astra+ määruses või hindamisjuhendis kehtestatud menetluskorda ja kaalumisreegleid.

3.9. Valikukriteeriumi nr 2 hindamist kommenteerides tuleb märkida, et *spin-offi* või kommertsialiseerimise äriplaani osas ei ole kehtestatud kindlat vormi- ega dokumendinõuet, küll aga on sellekohast sisulist teavet valikukriteeriumi nr 2 kirjelduses selgesõnaliselt nõutud. Kriteeriumi kirjeldusest nähtub, et muu hulgas hinnatakse projekti kommertsipotentsiaali ja kommertsialiseerimisvõimalusi, niisamuti projektis ettenähtud tegevuste panust projekti teadus- ja arendustegevuse tulemuste kommertsialiseerimiseks seatud eesmärkide saavutamiseks. RTK juhib tähelepanu, et ekspertkomisjoni etteheited ei piirdu valikukriteeriumi nr 2 hindamisel üksnes vaides väljatoodud *spin-offi* või kommertsialiseerimise äriplaani puudustega. Konsensuslikus hindamislehes on täiendavate puudustena välja toodud veel järgmised, hinde alandamist mõjutanud asjaolud: *samas sõltub mitmete töövoogude õnnestumine tarkvaraarenduse riskidest; tehnoloogia lõplik eksportpotentsiaal sõltub edukast kasutajapooltest ja turu vajadustest; IP osas vihiid ei anta.*

3.10. Valikukriteeriumi nr 3 hindamisel on projektitaotlusele ette heidetud kulude ebapiisavat analüüsi. Samas on kuluefektiivsuse ja planeeritud kulude realistlikkuse ja vajalikkuse hindamine selle valikukriteeriumi hindamisel peamiseks komponendiks. Projekti meeskonnaliikmete nimede osas on ekspertkomisjon rõhunud ebaselgusele, kas meeskond on juba moodustatud või alles moodustamisel. Taotleja omalt poolt kinnitab seda ebaselgust, märkides vaides, et taotluse lisadokumendis on välja toodud üksnes osad nimed. Meeskonna koosseisu selgusetusele ja võimalikele muutustele viitab ka taotleja järgmine väide: „*Et tegu on ülikooli meeskonnaga, kus tudengite osalejad võivad muutuda. Kui vaadata IVAR laborite projekte, ja meeskonna koosseisu siis saab aru, et projektimeeskond saab olla tugev ja pädev, nimesid nimetamata.*“ RTK eelnev seisukoht kehtib ka valikukriteeriumi nr 4 osas tehtud taotleja etteheite kohta.

3.11. Kokkuvõttes ei ole leidnud kinnitust, et Tallinna Tehnikaülikooli taotluse menetlemisel ja hindamisel on rikutud seadustes, Astra+ määruses või RTK poolt kinnitatud hindamisjuhendis sätestatud menetluskorda ja kaalumisreegleid. Isegi juhul, kui mitterahuldamise otsuse motivatsioon ei ole täiuslik, on mitterahuldamise otsuse puhul täidetud haldusakti põhinõue, et haldusakti põhjendustes tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus ning haldusakt peab olema selge ja arusaadav. Vaidlusaluses mitterahuldamise otsuses kajastub õiguslik alus (viited õigusaktidele) ning viide konsensuslikule hindamislehele ja juhtkomisjoni ettepanekule, mis sisaldab haldusakti faktilise aluse. Seega on võimalik kontrollida, miks ja millisel õiguslikul ja faktilisel alusel on haldusakt antud. Haldusakti põhjendused on antud juhul toodud mitterahuldamise otsuse punktis 1 ja konsensuslikus hindamislehes.

3.12. Juhul, kui taotleja soovib oma taotlust lasta Astra+ juhtkomisjonil uuesti hinnata, on taotlejal võimalik sama taotlus esitada RTK-le uue taotlusvooru raames, mis prognooside kohaselt kuulutatakse välja selle aasta viimases kvartalis. Taotlust uuesti esitades saab taotleja arvesse võtta konsensuslikus hindamislehes toodud tagasisidet ning selle põhjal esitatavat taotlust täiendada.

3.13. Lähtudes eeltoodust ja tuginedes HMS § 85 punktile 4 jätab RTK Tallinna Tehnikaülikooli vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Kari Treial
513 0504
Kari.Treial@rtk.ee